Den 5. august 2015 blev i sag nr. 87638:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Privatsikring
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Afdøde forsikringstager havde ulykkesforsikring i Privatsikring. Afdødes søn klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale dødsfaldssummen i forbindelse med dødsfaldet den 3. eller 4/2 2012.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at forsikredes død skyldes selvforskyldt beruselse.

Forsikringstageren afgik mellem den 3. og den 4/2 2012 ved døden på grund af kraniebrud, efter at hun var faldet i en udendørs kælderskakt.

Af gerningsstedsundersøgelsen fremgår bl.a.:

> "**Gerningsstedsundersøgelse.**
> F/Z redder … påviste en udvendig kældernedgang, hvor vi bemærkede en kvinde lå i bunden med ansigtet vendende opad og hovedet i østlig retning ind imod kældernedgangens mur hjørne ligesom hendes ben var bøjet og vendte i vestlig retning mod trappetrinene.
>
> Det blev af redderen oplyst at lægen havde undersøgt kvinden og konstateret at døden var indtruffet idet kvinden var uden hjerteslag, vejrtrækning ligesom hun var kold og stiv samt begyndende ligpletter. Pb. … og jeg foretog besigtigelse af afdøde og den udvendige kældertrappe.
>
> Der var en del sne og is på de 6 cementtrin der var anlagt fra en grusbelagt plads langs ejendommens østlige side. Der var mange sko aftryk på trinene. Den afdøde kvinde lå med ansigtet vendende opad og i retning mod trappetrinene. Hun var iført en blå morgen-

kåbe, en hvid T-shirt med motiv samt underbenklæder. Kvinden var delvis tildækket med et blåt tæppe.

Der sås blod på den pudsede kældermur til venstre for kvindens hoved, ca. 30 cm fra cementgulvet i en vandretstribe i ca. 20 cm bredde ligesom der sås flere steder hvor blodet var løbet ned mod gulvet.

Til venstre for kvinden lå en del friske grønne blade fra en indendørsplante samt en del tørrede blade.

Undersøgelsen af lommerne i afdødes morgenkåbe viste at disse var tomme. Kælderdøren var aflåset og afdøde medbragte således ingen nøgle tit døren.

Undersøgelsen af afdøde viste at hun blødte fra baghovedet og hun havde gips på højre underarm.

Besigtigelse af hendes krop viste begyndende ligpletter ved ørene samt de nederste dele af armene.

F/Z redder … påviste en blomst i en krukke, der var hensat ovenfor trappen i et hjørne i ejendommen.

Han oplyste, at han af afdødes mand var blevet oplyst om, at blomsten med krukken var blevet fundet på det nederste trin af trappen, da han fandt afdøde og at han havde bedt en tilkaldt nabo flytte blomsten op fra trappen, idet de af 112 var blevet bedt om at forsøge genoplivning af afdøde. Naboen havde derefter flyttet planten og hensat denne ved hjørnet af ejendommen.

Læge … fra Akutlægebilen oplyste, at hun ved ankomsten havde erklæret kvinden for død kl. 0037, idet genoplivning var formålsløs idet kvinden havde været død i nogen tid ligesom undersøgelsen viste hun havde en flænge i baghovedet ligesom halsen var 'meget løs', muligvis brækket.
…
Undersøgelse af nu afdødes mobiltelefon viste, at [der] ikke havde [været] foretaget opkald på denne den 030212 ligesom der var modtaget en sms besked den 030212 kl. 2040, beskeden var ikke åbnet/læst."

Af afhøringsrapport af 4/2 2012 fremgår bl.a.

"Anmelder forklarede at han havde været gift med afdøde i ca. 3 år.

Han forklarede, at nu afdøde pt. var sygemeldt pga. en brækket finger, hvor bruddet var kompliceret, hvorfor hun den 020212 havde fået lagt ny gips på højre underarm.

Han forklarede at han sammen med hustruen den 030212 om formiddagen havde hygget sig i hjemmet, hvor de sammen havde delt en flaske Martini.

Kl. 16 var han blevet afhentet af nogle …, idet de skulle til møde i … Da de kørte fra afhørtes bopæl stod hans hustru i vinduet der vendte ud mod, hvor hun stod og vinkede farvel til dem. Han tilføjede, at den plante han efterfølgende havde fundet på kældertrappen havde stået i vinduet.

Afhørte havde været til møde i … hele aftenen, hvorefter han af … blev kørt til sin bopæl ca. kl. 2340. De ankom til hans bopæl ca. kl. 0001.

Han bemærkede at hele huset var mørkt, hvilket var unormalt, idet hustruen normalt tændte lyset udenfor samt i boligen så han kunne se når han kom hjem.

Da han kom hjem gik han ind via bagdøren. Han kaldte på sin hustru da han kom ind, men fik ikke noget svar ligesom han tændte lyset.

Han gik ind og skiftede tøj, idet han var iført smoking til …mødet, hvorfor han frøs.

Da han havde skiftet tøj, gik han i gang med at søge efter sin hustru.

Han kunne ikke finde hende i huset, men bemærkede at hoveddøren stod åben ligesom brændeovnen var gået ud.

Han søgte hele vejen uden for huset, hvorunder han fandt hustruen liggende i bunden af den udvendige kældertrappe.

Han løb ind, tog telefonen og ringede til 112, hvorunder han tog et tæppe og løb ud til hustruen der lå i kælderhalsen.

112 vejledte ham og anmodede om at han påbegyndte livreddende førstehjælp, hvorfor han blev bedt om at flytte hustruen således han kunne komme til at give hjertemassage.

Herunder kom naboerne til stedet, idet de oplyste at 112 havde kontaktet dem og bedt om at de gik hen og hjalp afhørte.

Afhørte bad naboen om at flytte en potteplante der lå på øverste trappetrin, således de bedre kunne komme til at yde førstehjælp.

Kort tid efter kom F/Z samt en læge, der overtog hjælpen. Efter nogen tid kom lægen ind og fortalte at anm. hustru var afgået ved døden.

Afhørte oplyste på forespørgsel om afdødes sygdomsbillede, at hun modtog blodfortyndende medicin som det eneste, idet hun ellers var sund og rask.

Afhørte blev forespurgt om afdødes alkohol vaner. Han oplyste at nu afdøde i den senere tid havde drukket lidt, idet hun var medstifter af en … hvor der var nogle problemer.

Afhørte forespurgt om han havde kendskab til nu afdødes alkohol indtagelse i dag. Kan oplyste at han sammen med hustruen havde delt en 1/1 flaske Martini i formiddag, og efter en besigtigelse af køkkenet, hvor jeg foretog afhøringen, oplyste han, at hustruen også havde indtaget ca. 1/2 flaske rødvin og muligvis også noget Gin.

Nu afdøde havde ikke virket beruset da afhørte forlod hjemmet.

Vedrørende nu afdødes gipsbelagte højre arm, forklarede han at de sammen havde været på ferie i uge 2 på …, hvor nu afdøde i lufthavnen var faldet og havde brækket højre pegefinger kompliceret.

Hun var blevet behandlet af en læge på …, men havde opsøgt en læge i … ved ankomsten hjem.

Lægen havde besluttet at der skulle lægges gips på højre underarm, hvorfor hun den 020212 fik lagt højre underarm i gips.

Vedrørende familieforhold oplyste afhørte at han og nu afdøde ikke havde fælles børn, men at hun havde en søn fra et tidligere ægteskab. Afhørte havde ringet og bedt sønnen om at komme til stedet. Sønnen hedder …, boende …

Afhørte havde en god kontakt til nu afdødes søn og børnebørn.

Afhørte forespurgt om forsikringsforhold, hvortil han oplyste at nu afdøde havde en fritids og ulykkesforsikring."

Af retsmedicinsk alkoholerklæring af 1/3 2012 fremgår, at blodalkoholpromillen (mindsteværdi) blev målt til 2,2. I obduktionsrapporten fra Retsmedicinsk Institut af 30/ 2012 hedder det blandt andet:

"**Konklusion**:
Der blev ved obduktionen af den efter det oplyste af højt blodtryk lidende, 61-årige, normaltvægtige kvinde, af tegn på vold påvist kvæstningssår i nakken, blodudtrædning i bløddelene over kraniekuplen, brud af nakkeknoglen, små blødninger mellem de bløde hjernehinder, ganske lille kvæstelse i højre pandelap (contrecoup), og brud af ribben 2, 5, 7 og 9 på højre side.

De påviste læsioner var friske, opstået ved stump vold i live, meget vel ved fald ned ad trappe.

Af tegn på sygdom fandtes væskefyldt hulrumsdannelse i højre nyre, og moderat forkalkning af legemspulsåren nedadtil.

Der blev ikke fundet holdepunkter for vold fra anden person. Dødsårsagen må antages at være de påviste kranie-/hjernelæsioner."

I klagen til nævnet af 3/2 2015 har klagerens advokat blandt andet anført:

"Som advokat for [klageren] skal jeg hermed indbringe en sag for Ankenævnet for Forsikring. Sagen vedrører en tvist mellem [klageren] og hans afdøde moders ulykkesforsikringsselskab om, hvorvidt dødsfaldsdækningen skal udbetales til [klageren], som er begunstiget på policen. Selskabet nægter at udbetale under henvisning til, at dødsfaldet skyldes selvforskyldt beruselse. Jeg gør gældende, at der foreligger andre relevante sandsynlige og væsentlige årsager til ulykken end beruselsen, og at det derfor ikke kan lægges til grund, at beruselsen var årsag til skaden.

Til nærmere orientering om sagen vedlægger jeg udkast til stævning med bilag. Sagsfremstilling m.v. findes i stævningen.

Når jeg har udarbejdet et udkast til stævning, skyldes det, at sagen har været forelagt min klients indboforsikringsselskab med anmodning om retshjælpsdækning. Indboforsikrings-

selskabet fordrede imidlertid, at sagen blev indbragt for Ankenævnet, inden sag blev anlagt. Det er min opfattelse, at en tilstrækkelig oplysning af sagen fordrer en mundtlig bevisførelse, bl.a. denne:

Vidneforklaring ved ægtefællen om bl.a. potteplantens fald fra vinduet og fundet af potteplanten ved siden af afdøde, afdødes fodtøj på ulykkestidspunktet og i hvilket omfang det var glat på stedet på ulykkestidspunktet.

Vidneforklaring ved naboen, omtalt i bilag … (anmeldelsesrapport side …) om fund af potteplanten på det nederste trin af trappen, og i hvilket omfang det var glat på stedet på ulykkestidspunktet.

Vidneforklaring ved en af falckredderne, omtalt i førnævnte anmeldelsesrapport, om, i hvilket omfang det var glat på stedet på ulykkestidspunktet.

Forsikringsselskabets brev af 22. januar 2015 (bilag …) er vedlagt en kendelse. Til denne bemærker jeg, at der i den pågældende sag kunne være tvivl om, hvorvidt der var frost i området eller ej og dermed om, hvorvidt glat føre kunne være den reelle årsag til ulykken. I nærværende sag kan der ikke være nogen tvivl om, at der var hård frost, og at det var glat har formodningen for sig, henset til temperaturen. At det var glat kan yderligere dokumenteres gennem forklaringer fra ægtefællen, naboen og falckredderen, som nævnt ovenfor.

Den af selskabet fremsendte kendelse illustrerer i øvrigt problemstillingen ved skriftlige vidneudsagn frem for umiddelbar mundtlig bevisførelse."

Af advokatens sagsfremstilling fremgår bl.a. vedrørende det sandsynlige hændelsesforløb:

"Ægtefællen har overfor mig supplerende oplyst, at gipsen var lagt på en sådan måde, at nu afdøde heller ikke kunne bruge fingrene på højre hånd.

Ægtefællen har overfor mig oplyst, at afdøde var iført lette hjemmesko med glat lædersål, da hun blev fundet nedenfor kældertrappen.

Det sandsynlige hændelsesforløb er efter min opfattelse herefter følgende:

På et tidspunkt mellem kl. 16:00 og kl. 24:00 gik nu afdøde ud af hoveddøren og hovedtrappen for at samle potteplanten op. Hun var iført hjemmesko med glat sål. Nu afdøde samlede potteplanten op og bar den - givetvis med venstre hånd - og gled så og faldt ned ad trappen.

Det kan herefter lægges til grund, at der forelå andre relevante sandsynlige og væsentlige årsager til ulykken end beruselsen, herunder i hvert fald følgende: Det var glat udenfor, nu afdøde var iført hjemmesko med lædersål, nu afdøde kunne ikke gribe som normalt med højre hånd, fordi højre hånd og arm var i gips, og nu afdøde bar en potteplante.

Det kan herefter ikke lægges til grund, at netop beruselsen var hovedårsagen til ulykken.

ANBRINGENDER:
Til støtte for påstanden gøres det gældende,

at forsikringsbegivenheden (dødsfaldet) i henhold til forsikringsaftalen er indtrådt, og
at sagsøger var indsat som begunstiget, hvilket begge dele er ubestridt, og
at nu afdødes beruselse ikke var hovedårsagen til ulykken."

Selskabet har over for nævnet i brev af 5/3 2015 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Der er ingen vidner til episoden som har ført til dødsfaldet. Af fakta som fremgår af politirapporten skal dog fremhæves:

- Forsikringstager findes for foden af en betontrappe, som fører ned til husets kælder.
- Kælderdøren er låst, og der findes ikke nøgler i afdødes lommer.
- Afdødes ægtefælle finder denne kort efter midnat.
- Afdødes højre underarm var lagt i gips nogle dage inden episoden.
- Der var skoaftryk på trappetrinene, men det er uoplyst/uafklaret hvorfra skoaftrykene stammede.
- Både afdødes ægtefælle, en nabo, en læge og muligt andre har færdes på trappen inden politiet foretog gerningsstedsundersøgelse.
- Både afdødes ægtefælle og et vidne oplyser, at der på et af trappens trin stod en potteplante med tilhørende potte som ikke var ituslået.
- Potten blev flyttet af naboen efter episoden.
- Flere steder forklares at potten før den blev flyttet befandt sig på 1. trin, og et enkelt sted anføres at potten blev fundet på nederste trin.
- Naboen som har flyttet planten redegør for, at planten lå på 1. trin nedfra inden flytning.
- Af afhøringsrapporten fra ægtefællen fremgår, at potten lå på øverste trappetrin.
- I politirapporten fremgår intet om hvordan potteplanten er kommet udenfor, men det bemærkes, at afdødes ægtefælle efterfølgende har angivet, at han så potteplanten falde ud af vinduet kl. 16 da han kørte fra huset.
- Afdøde findes iført indendørs tøj, herunder hjemmesko.
- Der fandtes ved obduktion af afdøde en høj alkoholpromille i blodet (2,3) og en endnu højere i urinen (2,6).

Bemærkninger
Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at forsikringen ikke dækker hvis der er tale om skader som skyldes grov uagtsomhed og/eller selvforskyldt beruselse.

Uanset det er uklart præcis hvorledes uheldet er sket, er det Privatsikrings opfattelse, [at] uheldet ud fra en samlet vurdering af omstændighederne må betragtes som værende omfattet af dækningsundtagelsen.

Det er selskabets opfattelse, at uheldet, eller i al fald den klare hovedårsagen hertil, må tilskrives afdødes beruselse.

Det må med stor sikkerhed antages, at afdøde er kommet ud af hoveddøren, idet der skal anvendes nøgle for at åbne kælderdøren, og at afdøde er faldet ned af trappen i forbindelse med at denne havde et ærinde i nærheden af trappen.

Der er indikation for, at afdøde skulle hente den omtalte potteplante, idet denne må være faldet ud af vinduet ved siden af trappen. Det er ikke klart hvornår planten er faldet ud.

Vinduet hvorfra planten er faldet ud er ikke placeret umiddelbart over trappen, og henset til at potten ikke er ituslået må det formodes, at planten er faldet ud og ned i det foranliggende ral.

Ud fra de klarlagte omstændigheder er der ikke noget grundlag for at antage, at afdøde havde et ærinde på trappen.

Det kan ud fra forklaringerne ikke lægges til grund, at afdøde havde båret potteplanten ned ad trappen.

Det er ikke muligt med sikkerhed at fastslå, om uheldet skyldes afdødes færdsel på trappen, eller om afdøde er faldet ned af trappen i forbindelse med færdsel under vinduet ovenfor trappen.

Begunstigedes klage synes at bygge på en forudsætning om at uheldet skete ved færdsel på trappen - dette er ikke bevist.

Ud fra obduktionsrapportens angivelse af alkoholpromillen kan det med sikkerhed fastslås, at afdøde var svært beruset på uheldstidspunktet.

Vejroplysningerne i sagen indikerer, at [det] kan have været glat på trappen på uheldstidspunktet, uanset det ikke er muligt at fastslå. Det forhold at det kan have været glat på trappen er imidlertid ikke afgørende for vurderingen af denne sag.

Henset til afdødes beruselse, og det forhold at denne ikke synes at have haft et ærinde på trappen, finder selskabet, at uheldet må skyldes, at afdøde i beruset tilstand er faldet ned af trappen, og at faldet således primært kan tilskrives afdødes berusede tilstand og ikke at afdøde faldt på en glat trappe.

Det forhold at afdødes ene underarm var i gips er ikke i sig selv afgørende for vurderingen af sagen. Det er formentlig korrekt, at det har været sværere for afdøde at tage fra ved et fald med den ene arm i gips. Faldet er imidlertid sket pga. afdødes beruselse, hvorfor det er uden betydning for vurderingen, at resultatet af faldet kan være blevet fatalt pga. gipsen.

Det bemærkes videre, at det ikke i sig selv er groft uagtsomt at bevæge sig udenfor i hjemmesko - uanset vejret - men det forhold at afdøde på uheldstidspunktet bar uhensigtsmæssigt fodtøj sammenholdt med vejroplysningerne, og det forhold at afdøde var beruset må ud fra en samlet vurdering betragtes som groft uagtsomt.

Privatsikring skal bl.a. henvise til AK 67.437. I denne sag foreligger - modsat f.eks. AK 80.005 - sikkerhed for alkoholpåvirkningen.

Det er på baggrund af ovenstående Privatsikrings opfattelse, at selskabet er berettiget til at afvise dækning i denne sag."

Afslutningsvis har klagerens advokat i brev af 20/3 2015 til nævnet anført:

"Jeg er enig i, at det kan antages, at potteplanten, efter at den faldt ud af vinduet, lå i perlestenene nedenfor vinduet, og at afdøde er kommet ud af hoveddøren. Jeg er også enig

i, at der er grund til at tro, at afdødes ærinde var at hente potteplanten, og at der ikke er grundlag for at antage, at afdøde havde ærinde på trappen.

Det er ikke rigtigt, når det af det indklagede selskab anføres, at det er uklart, hvornår planten er faldet ud: Planten faldt ud i forbindelse med, at afdøde vinkede farvel til ægtefællen og dennes …, da de kørte den 3. februar kl. 16:00. Det har ægtefællen oplyst til mig i en telefonsamtale den 11. december 2014. Notat fra samtalen fremlægges som bilag ...

Jeg er enig i, at det ikke kan lægges til grund, at afdøde havde båret potteplanten ned ad trappen. I den forbindelse skal jeg gøre det klart, at det ikke - som anført i det indklagede selskabs svar af 5. marts - er min opfattelse, at uheldet skete ved færdsel på trappen.

Det kan derimod antages, at faldet skete efter, at afdøde havde samlet potteplanten op fra perlestenene nedenfor vinduet, at afdøde efter at have samlet potteplanten op havde kurs mod hovedtrappen med henblik på at gå ind i huset, og at afdøde undervejs mod hovedtrappen faldt ned ad kældertrappen med potteplanten i hænderne.

Der er efter min opfattelse ikke nogen tvivl om, at risikoen for at falde i den konkrete situation var øget væsentligt, ikke alene på grund af alkoholpåvirkning, men også på grund af, at afdøde bar en potteplante, at afdødes ene arm var i gips, og at afdøde var iført glatte hjemmesko.

Det indklagede selskab synes at lægge op til, at disse øvrige risikomomenter kan 'sammenlægges' med beruselsen, således at håndteringen af potteplanten og færdslen udenfor i det glatte føre iført slåbrok, gips og hjemmesko, set i lyset af beruselsen blot gør afdødes adfærd 'endnu mere groft uagtsom'. Denne anskuelse er efter min bestemte opfattelse forkert:

Den korrekte anskuelse er, at der ubestrideligt forelå selvforskyldt beruselse, men at der også forelå en række andre omstændigheder, som ikke kan tilregnes afdøde som uagtsomme, endsige groft uagtsomme: To af disse omstændigheder var, at det var glat udenfor og at afdøde var iført hjemmesko med lædersål, hvilket for enhver - beruset eller ædru - ville øge risikoen for fald. Yderligere forelå der de to omstændigheder, at afdødes højre hånd og arm var i gips og at afdøde bar en potteplante. Disse to forhold ville for enhver - beruset eller ædru - øge risikoen for fald på samme vis som det glatte føre og fodtøjet. Yderligere påvirkede disse to sidste nævnte omstændigheder gribeevnen. Også for en ædru person ville de to sidstnævnte omstændigheder således mindske muligheden for at bremse en snublen eller et fald før det udviklede sig fatalt.

Det relevante spørgsmål er herefter, om det kan lægges til grund, at netop beruselsen var hovedårsagen til ulykken. Efter min opfattelse kan det ikke lægges til grund, fordi de øvrige nævnte omstændigheder hver især og særligt tilsammen var relevante, sandsynlige og væsentlige mulige årsager til ulykken.

Kendelsen AK 67.437 har jeg allerede kommenteret i mit klagebrev af 3. februar 2015. Som anført der, var der i sagen AK 67,437 tvivl om, hvorvidt der var glat på ulykkestidspunktet eller ej. I den aktuelle sag kan det med sikkerhed lægges til grund, at det var glat, og at der var yderligere mulige skadesårsager som anført ovenfor."

Nævnet har fået forevist de indsendte fotos i sagen.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**Hvad forstås ved et ulykkestilfælde?**

2. som ulykkestilfælde betragtes:
- en pludselig hændelse
- der forårsager personskade

Hvilke skader er aldrig dækket under forsikringen?
3. Forsikringen dækker ikke:
- Skader, der er fremkaldt af tilskadekomne ved forsæt eller ved grov uagtsomhed.
- Skader, der er forårsaget af tilskadekomne under selvforskyldt beruselse eller under påvirkning af narkotika, eller under en dertil svarende påvirkning."

Nævnet udtaler:

Det er oplyst, at den nu afdøde forsikringstager blev fundet død ved foden af en betontrappe, som fører ned til husets kælder, at der var en del sne og is på trappens 6 trin, at afdødes højre underarm var lagt i gips nogle dage inden episoden, at afdøde var iført indendørs tøj, herunder hjemmesko med glatte lædersåler, og at en mulig årsag til, at afdøde var gået uden for, var en potteplante, der måske var faldet ud af et vindue. Det er endvidere oplyst, at afdødes blodalkoholpromille (mindsteværdien) blev målt til 2,2.

Selskabet har over for nævnet gjort gældende, at hovedårsagen til tilskadekomsten var afdødes selvforskyldte beruselse, og endvidere at det må anses for groft uagtsomt, at nu afdøde i denne tilstand, henset til vejroplysningerne, gik udenfor i uhensigtsmæssigt fodtøj.

Efter en gennemgang af sagen - herunder især politirapporten og oplysningerne om nu afdøde forsikringstagers betydelige alkoholpromille på 2,2 - finder nævnet ikke at kunne kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at den væsentligste årsag til ulykken må antages at have været nu afdøde forsikringstagers selvforskyldte beruselse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

10. 87638

Klageren får ikke medhold.

For Marianne Højgaard Pedersen
formand

Kim Sparlund